वर्कप्लॅन अंतर्गत केंद्र पुरस्कृत तृणधान्य विकास कार्यक्रम सन २०११ - १२ मध्ये राबविण्यास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि,पशुसंवर्धन,दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक-तृधावि-१६११ /प्र.क्र. १५२/४-अे,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०००३२.
दिनांक :- ३० जून, २०११

संदर्भ :- १) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्रमांक- तृविका १६१०/प्र.क्र.-१८८/४-अे, दिनांक २८ जून,२०१०, ३१ जुलै, २०१० व २५ जानेवारी, २०११
२) केंद्र शासन, कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग,नवी दिल्ली यांचे पत्र क्रमांक ६-६/२०११- एमएम-१ , दिनांक ६ मे, २०११ व १२ मे, २०११
३) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र. कृआ/तृधावि/कृति. आ./ २७११ / विप्र -१ / २५८/ २०११, दिनांक :- ०९ जून, २०११
४) कृषि व पदुम विभाग कार्यासन २-अे यांची दि.२७.६.२०११ ची टिप्पणी

प्रस्तावना:-

केंद्रीय कृषि मंत्रालयाच्या संदर्भाधिन दिनांक ६ मे, २०११ च्या पत्रान्वये सन २०११-१२ मध्ये वर्कप्लॅन मधील योजनांना प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेली आहे. या योजनांमध्ये केंद्र पुरस्कृत तृणधान्य विकास कार्यक्रम या योजनेचा समावेश आहे. या योजनेच्या निधीत केंद्र व राज्य हिस्साचे प्रमाण ७५:२५ असे आहे. या योजनेकरिता केंद्र शासनाने त्यांच्या संदर्भाधीन दि. ६ मे, २०११ च्या पत्रान्वये रू. ८००.०० लक्ष (रू. आठ कोटी फक्त) च्या निधीस प्रशासकीय मान्यता व केंद्र शासनाच्या पहिल्या हप्त्याच्या हिश्श्यापोटी रू. १८७.५० लक्ष (रू. एक कोटी सत्याऐंशी लाख पन्नास हजार फक्त) निधीस वित्तीय मान्यता देण्यात आली आहे. केंद्र शासनाने मान्यता दिलेल्या रू. ८००.०० लाख (केंद्र हिस्सा ६००.०० लाख व राज्य हिस्सा २००.०० लाख) निधीस प्रशासकीय मान्यता व पहिल्या हप्त्याच्या केंद्र हिश्श्यापोटी वितरित केलेल्या रु. १८७.५० लाख निधीच्या कार्यक्रमास वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

सन २०११-१२ या वर्षासाठी केंद्र शासनाने त्यांचे संदर्भाधीन पत्र दिनांक ६ मे, २०११ च्या पत्रान्वये केंद्र पुरस्कृत तृणधान्य विकास कार्यक्रम सन २०११-१२ मध्ये राज्यात राबविण्यासाठी रु. ८००.०० लक्ष (रुपये आठ कोटी फक्त) एवढ्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. त्याचप्रमाणे केंद्र शासनाच्या पहिल्या हप्त्यापोटी रू. १८७.५० लाख (रू. एक कोटी सत्याऐंशी लाख पन्नास हजार फक्त) निधीस वित्तीय मान्यता देण्यात आली आहे. केंद्र शासनाची मान्यता लक्षात घेवून केंद्र पुरस्कृत तृणधान्य विकास कार्यक्रम राज्यात सन २०११-१२ मध्ये राबविण्यासाठी एकूण रुपये ८००.०० लाख (रु. आठ कोटी फक्त) निधीच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय व रू. १८७.५० लाख (रू. एक कोटी सत्याऐंशी लाख पन्नास हजार फक्त) निधीच्या कार्यक्रमास शासनाची वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

राज्य हिश्याच्या जिल्हा नियोजन व विकास समितीच्या अखत्यारितील तरतुदीस प्रशासकीय वित्तीय मान्यता देण्याचे अधिकार संबंधित जिल्हाधिकारी यांना आहेत. या योजनेबाबतच्या मार्गदर्शक सुचना संबधित जिल्हाधिकारी यांना उपलब्ध करून देण्यात याव्यात. सदर कार्यक्रमाची भौतिक व आर्थिक उद्दिष्टे व अनुदानाचा दर सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मध्ये दर्शविण्यात आला आहे. या योजनेसाठी मंजूर केलेला निधी पुढील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा आणि सन २०११-१२ च्या मंजूर तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

(रू. लाखांत)

अ) मागणी क्रमांक - डी -३,

२४०१ पीक संवर्धन , १०२ अन्नधान्य पिके,

(केंद्र हिस्सा ७५ टक्के)

(००)(११) केंद्र पुरस्कृत योजना - तृणधान्य विकास कार्यक्रम

(२४०१ ३०९१) ३३ अर्थसहाय्य. (१६०.५०)

ब) मागणी क्रमांक-डी -३, २४०१ पीक संवर्धन १०२ , अन्नधान्य पिके,

महाराष्ट्र जिल्हापरिषद. परिषद व पंचायत समिती अधिनियम १९६१ च्या

कलम १२३ अन्वये जिल्हा परिषदांना अनुदान (स्थानीक क्षेत्रातील योजना)

(अर्थोपाय आगाऊ रकमांशी समायोज्य)

(केंद्र हिस्सा) जिल्हा परिषदांना अर्थसहाय्य

(००)(२५) एकात्मिक तृणधान्य विकास कार्यक्रम.

(२४०१ ४६१४) ३१- सहाय्यक अनुदान (२७.००)

२. या कार्यक्रमासाठी मंजूर केलेला निधी खर्च करण्यास **संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे** यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे, तसेच मंजूर निधीचे जिल्हा निहाय वितरण करण्यास **संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण),कृषि आयुक्तालय, पुणे** यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. या योजनेचा खर्च मासिक कॅश फ्लोच्या मर्यादेत राहील याची दक्षता घेण्याची व संगणकीय अर्थसंकल्पीय प्रणालीद्वारे वितरीत करण्याची जबाबदारी **संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) कृषि आयुक्तालय, पुणे** यांची राहील.

३. केंद्र पुरस्कृत तृणधान्य विकास कार्यक्रमाच्या उद्दिष्ट पूर्तीसाठी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी केंद्र शासनाच्या संदर्भाधीन दिनांक ६ मे, २०११ च्या पत्रान्वये निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेवून उद्दिष्ट निहाय सविस्तर मार्गदर्शक सूचना सर्व क्षेत्रीय अधिका-यांना निर्गमित कराव्यात. या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करतेवेळी पुढील प्रमुख बाबी अंतर्भूत करण्यात याव्या.

i) या योजनेंतर्गत प्रति शेतकरी/ बाब अनुदानाची कमाल मर्यादा २५ टक्के इतकी राहील.

ii) लाभार्थी निवडतांना अनुसूचित जाती / जमाती व भटक्या विमुक्त जाती / जमाती संवर्गातील लाभार्थी यांना प्राधान्य देण्यात यावे व अशा लाभार्थ्यांना देण्यात आलेल्या लाभाबाबत स्वतंत्र नोंदी ठेवाव्यात.

iii) मंजूर निधीपैकी अनुसूचित जाती / जमातीसाठी लोकसंख्येच्या प्रमाणात निधी खर्च करण्यात यावा.

iv) प्रत्येक जिल्हयाच्या विस्तार व फलोत्पादन आराखडयामध्ये या योजनेचा अंतर्भाव गरजेनुसार ठेवण्यात यावा.

v) **या योजनेचे मूल्यमापन त्रयस्थ यंत्रणेकडून (Third Party Evaluation) करुन घ्यावे.**

vi) वैयक्तीक लाभार्थी निवडतांना महिला लाभार्थींना प्राधान्य देण्यात यावे. असे लाभार्थी उपलब्ध न झाल्यास इतरांची निवड करण्यात यावी. महिला लाभार्थ्यांना देण्यात आलेल्या लाभाची स्वतंत्र नोंद ठेवण्यात यावी.

vii) सन २०१०-११ मध्ये लाभ घेतलेल्या व २०११-१२ मध्ये वैयक्तिक लाभ दिलेल्या लाभधारकांची यादी तालुका कार्यालये / पंचायत समिती / जिल्हाधिकारी कार्यालयात लावण्यात यावी तसेच ती यादी कृषि विभागाच्या वेब साईटवर देखील देण्यात यावी.

४. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे या योजनेचा मासिक आर्थिक व भौतिक प्रगती अहवाल प्रत्येक महिन्याला विहित मुदतीत केंद्र शासनाला तसेच राज्य शासनाला सादर होईल याची दक्षता घेण्यात यावी.

५. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-९८ /११ / व्यय-१, दिनांक २३ जून, २०११ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक **२०११०७०५१२४६२३००१** असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(वि.मा.बिवलकर)
कार्यासन अधिकारी,महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती).
संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे.(१० प्रती)
सर्व संचालक / सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.
विभागीय आयुक्त (सर्व),
विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व).
जिल्हाधिकारी (सर्व) (बृहन्मुंबई व मुंबई उपनगर हे जिल्हे वगळून)
मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व))(बृहन्मुंबई व उपनगर हे जिल्हे वगळून)
जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व))(बृहन्मुंबई व उपनगर हे जिल्हे वगळून)
कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व))
व्यवस्थापकीय संचालक, कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित,आरे दुग्ध कॉलनी ,गोरेगांव(पूर्व),मुंबई ६५.
मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,जिल्हा परिषद(सर्व)
व्यवस्थापकीय संचालक, कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, आरे दुग्ध कॉलनी ,गोरेगांव(पूर्व),मुंबई ६५.
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, महाबीज भवन,कृषि नगर,अकोला.
संचालक,लेखा व कोषागारे,संगणक कक्ष,नवीन प्रशासकीय भवन,पाचवा मजला,मंत्रालयासमोर,मुंबई(२प्रतीत).
महालेखापाल (लेखा परिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२,मुंबई / नागपूर.
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई.
नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय,मुंबई.
सामाजिक न्याय, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभागा, मंत्रालय, मुंबई ३२.
आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय,मुंबई ३२.
वित्त विभाग, व्यय-१, अर्थसंकल्प-१३,
सर्व सह सचिव / उप सचिव / अवर सचिव /कार्यासन अधिकारी, कृषि व पदुम विभाग (कृषि व फलोत्पादन)
मा.मंत्री(कृषि) यांचे खाजगी सचिव.
मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव.
निवड नस्ती.

शासन निर्णय क्र. तृधावि - १६११/ प्र.क्र. १५२/ ४अे
दिनांक:- ३० जून, २०११
परिशिष्ट - अ

केंद्र पुरस्कृत तृणधान्य विकास कार्यक्रम सन २०११-१२ चा कार्यक्रम					
अ. क्र.	बाब	अनुदानाचा दर	परिमाण	लक्ष	
				भौतिक लक्ष	आर्थिक लक्ष
१	क्षेत्रिय पिक प्रात्यक्षिके	सुधारित भात पिकासाठी रु.२५००/- प्रति प्रात्यक्षिक ०.४० हेक्टर क्षेत्रासाठी	संख्या	३०१४	७५.३५
		संकरित भात तंत्रज्ञानाची प्रात्यक्षिके रु.३०००/- प्रति प्रात्यक्षिक ०.४० हेक्टर क्षेत्रासाठी	संख्या	१०२२	३०.६५
		गहू व इतर तृणधान्य प्रात्यक्षिके रु.२०००/- प्रति प्रात्यक्षिक ०.४० हेक्टर क्षेत्रासाठी	संख्या	११३००	२२६.००
२	बियाणे वाण बदल- बियाणे वितरण भात व गहू	रू. ५/- प्रति किलो किंवा किंमतीच्या ५० टक्के यापैकी जे कमी असेल ते	क्विंटल	४६७१६	२३३.५८
३	सुक्ष्म मूलद्रव्यांच्या वापरासाठी प्रोत्साहनपर अर्थसहाय्य (सुक्ष्म मूल द्रव्यांच्या कमतरता असणाऱ्या क्षेत्राकरिता)	रू. ५००/- प्रति हेक्टर किंवा रकमेच्या ५० टक्के यापैकी जे कमी असेल ते	हेक्टर	७४००	३७.००
४	गहू पिकास अम्लधर्मीय जमिनीत चुनाकळीच्या वापरासाठी अर्थसहाय्य	रू. ५००/- प्रति हेक्टर किंवा रकमेच्या ५० टक्के यापैकी जे कमी असेल ते	हेक्टर	७४००	३७.००
५	पीक संरक्षण रासायनिक आणि जैविक औषधेच्या वापरासाठी अर्थसहाय्य (भात पिकासाठी)	रू. ५००/- प्रति हेक्टर किंवा रकमेच्या ५० टक्के यापैकी जे कमी असेल ते	हेक्टर	७४००	३७.००
६	शेतकरी शेतीशाळा अंतर्गत शेतकरी प्रशिक्षण	रु. १७०००/- प्रति प्रशिक्षण (पूर्ण रक्कम)	संख्या	७२६	१२३.४२
एकूण					८००.००
केंद्र हिस्सा					६००.००
राज्य हिस्सा					२००.००